

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 30 november 2023
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2023/0093(COD)

15657/23
ADD 1

LIMITE

COPEN 399
JAI 1516
CODEC 2194

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
nr. vorig doc.:	15641/23 + COR 1, WK 15683/23 + REV 1
Betreft:	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de overdracht van strafvervolgning - Verklaring van de Tsjechische, de Estse en de Slowaakse delegatie

Voor de delegaties gaat hierbij een verklaring van de Tsjechische, de Estse en de Slowaakse delegatie voor de notulen van het Coreper en de Raad.

**Verklaring van de Tsjechische Republiek,
de Slowaakse Republiek en de Republiek Estland
over het voorstel voor een verordening betreffende de overdracht van strafvervolgning**

Voor de Tsjechische Republiek, de Slowaakse Republiek en de Republiek Estland was het voorstel voor een verordening betreffende de overdracht van strafvervolgning een goede gelegenheid om de procedure voor de overdracht van strafvervolgning tussen de lidstaten te vereenvoudigen, verbeteren en harmoniseren. Zij namen daarom van meet af aan zeer actief deel aan de onderhandelingen.

De Tsjechische Republiek, de Slowaakse Republiek en de Republiek Estland waarderen ten eerste dat het voorzitterschap met veel van hun opmerkingen rekening heeft gehouden, en ook met veel van hun voorstellen gedurende het onderhandelingsproces.

De Tsjechische Republiek, de Slowaakse Republiek en de Republiek Estland achten het bijzonder positief dat de verordening:

- een uniform kader voor de overdracht van strafvervolgning tot stand brengt;
- overdracht van strafvervolgning mogelijk maakt, zelfs tegen een onbekende dader;
- het systeem van verzoeken handhaaft;
- in de mogelijkheid voorziet om de overdracht van strafvervolgning in bepaalde gevallen te weigeren;
- zich uitsluitend beperkt tot de overdracht van strafvervolgning; en
- een standaardformulier voor het overdrachtsverzoek invoert en termijnen voor de afzonderlijke etappes van de overdrachtsprocedure vaststelt.

Vanaf het begin van de onderhandelingen over het ontwerp van de verordening hebben de Tsjechische Republiek, de Slowaakse Republiek en de Republiek Estland zich verzet tegen invoering van een voorziening in rechte voor verdachten/beklaagden/slachtoffers tegen het besluit tot overdracht van strafvervolgning. Helaas zijn al onze argumenten tijdens het onderhandelings-traject terzijde gelegd en blijft deze verplichting dus in de verordening staan. Wij beschouwen dat als een fundamentele fout.

- Voordat er sprake kan zijn van schending van de door het EU-recht gewaarborgde rechten en vrijheden van verdachten/beklaagden als gevolg van de overdracht van strafvervolgning, moeten die rechten die door de overdracht zouden kunnen worden aangetast, duidelijk omschreven zijn. Er bestaat echter geen recht op vervolging of niet-vervolging in een bepaalde EU-lidstaat. Een essentieel element van de overdracht van strafvervolgning en het belangrijkste uitgangspunt ervan is het beginsel van een goede rechtsbedeling en doeltreffende handhaving daarvan. Van de verdachte/beklaagde kan moeilijk worden verwacht dat zij ook dit beginsel huldigen; zij hebben vaak heel andere belangen.
- Evenmin is er als gevolg van de overdracht van strafvervolgning sprake van schending van de slachtofferrechten. In de EU-lidstaten die gebonden zijn door de richtlijn slachtofferrechten worden in geval van strafvervolgning de normen voor de bescherming van slachtofferrechten in acht genomen. Het kan zijn dat in sommige lidstaten de uitoefening van slachtofferrechten "minder comfortabel" is, maar dit mag geen reden zijn om de overdracht van strafvervolgning te hinderen of belemmeren.
- Het recht op een voorziening in rechte (*hetzelfde geldt voor de verplichting om vooraf overleg over de overdracht van strafvervolgning te plegen en er advies over in te winnen, zij het gedeeltelijk beperkt in de huidige formulering*) komt niet voor in ook maar een van de normatieve bepalingen van Verordening (EU) 2017/1939 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie. Deze verordening regelt de overdracht van strafvervolgning niet aangezien het EOM geen eigen rechtsmacht uitoefent, maar de strafrechtelijke rechtsmacht van de EU-lidstaten die gebonden zijn door Verordening (EU) 2017/1939, maar voorziet wel in regels voor de overdracht van de rechtsmacht in een strafzaak van de ene lidstaat naar de andere. Op deze manier creëren we een situatie waarin verdachten/beklaagden in bepaalde soorten strafprocedures worden beoordeeld ten opzichte van andere.

- Het is nogal paradoxaal dat de verordening een nieuw recht op voorziening in rechte toekent, maar dit recht tevens beperkt voor personen aan wie onder bepaalde voorwaarden geen beslissing tot overname van een strafprocedure zal worden betekend; de beoordeling van deze voorwaarden is volstrekt oncontroleerbaar en hangt af van het oordeel van de rechterlijke instantie van de aangezochte staat. Voor ons is deze feitelijke beperking op de toegang tot een voorziening in rechte, hetgeen vanuit constitutioneel oogpunt potentieel problematisch is, allesbehalve een pragmatische oplossing.

De overdracht van strafvervolgning tussen lidstaten is het laatste onderdeel van de internationale justitiële samenwerking in strafzaken dat niet uniform is geregeld tussen de EU-lidstaten. De oorspronkelijke intentie was de beroepspraktijk een moderne, doeltreffende, eenvoudige, duidelijke en gemakkelijk toe te passen verordening te bieden. Met het oog daarop zou het een goede zaak zijn de verordening nog uitvoeriger te bespreken in de Copen-werkgroep.

De Tsjechische Republiek, de Slowaakse Republiek en de Republiek Estland zien en waarderen niettegenstaande alle inspanningen die het voorzitterschap zich in de loop van de onderhandelingen over de ontwerpverordening getroost heeft om tot de huidige compromistekst te komen.
